

In den beginne

Koos van Vliet

Tja, hoe gaat zoiets? Na enige excursies begrijp je wel wat bedoeld wordt met "Hoop cuup" en "Brag rut". Maar dan komt die dag dat je alleen het veld in gaat. Mos. Overal mos. Op de grond, langs de muren, aan de bomen. Hoe zat het ook al weer? Waren de blaadjes van purpersteeltje nu naar boven of naar beneden omgerold? Welke *Orthotrichum* heeft glasharen? Of was die bladtop kleurloos? En wat staat daar nu weer voor een pluk?

Voor je het weet, zit je met tientallen zakjes mos.

En ja, veel, heel veel van 't zelfde.

Er is misschien een oplossing door met het zoeken naar mos op één boomsoort te beginnen. Bij voorbeeld op elzen. Daar groeien maar een paar soorten op. Let wel: geen elzen-stronken, want die kunnen veel rijker begroeid zijn. De gevonden soorten determineren en de namen laten controleren. Omgekeerd kan ook. Op een excursie deze soorten laten benoemen en ze daarna zelf determineren. Zo kan je allerlei details ontdekken. Na enige tijd is deze groep mossen herkenbaar. De volgende boomsoort is aan de beurt. Het wordt dan ook tijd om allerlei gegevens bij het verzamelen te gaan noteren. Kapselend, welke zijde van de boom, schaduw, vocht, hoogte aan de stam, op takken, welke soorten groeien naast en/of door elkaar, bomen in een bos, laanbomen, enz. enz. Wellicht wordt zo ook duidelijk waarom bryologen en lichenologen samen één werkgroep vormen. Iets wat bij voorbeeld door Jan Barkman al is beschreven in zijn boek "Phytosociology and ecology of cryptogamic epiphytes" (1958); maar er is na die datum veel meer goede literatuur verschenen! Ook hier geldt "In der Beschränkung zeigt sich der Meister". Maar als je toch door die epifyten gegrepen wordt, ligt er een veld van onderzoek voor je, waar je tientallen jaren mee vooruit kan. Begin je maar eens af te vragen hoeveel vormen er zijn van Brach rut en Hyp cup! Sterkte!